

Iskolában az Erdő – az OEE új erdőpedagógiai programja

Az Erdészeti Lapok hasábjain már beharangoztuk az Iskolában az Erdő Programot. Ebben az írásban szeretném egy kicsit részletesebben bemutatni, hogyan is zajlik a Program megvalósítása. Bevezetésként először megosztanék néhány gondolatot arról, hogy miért is fontos és hasznos ez az Egyesületnek.

Az Országos Erdészeti Egyesület alapvető célja a Kárpát-medencei erdész közösség összetartása, a találkozók és közös programok szervezése, a szakmai párbeszéd elősegítése és a szakmai érdekképviselése. Ehhez manapság elengedhetetlenül szükséges a társadalmi kapcsolatok ápolása, valamint a társadalom számára az erdész társadalom és az erdőgazdálkodás hasznosságának bemutatása.

ha nem így tesznek, hamar rájuk sütik, hogy nincs is szükség a munkájukra. Ezért úgy gondoljuk, hogy fontos a társadalom felé nyitni, és megmutatni az erdészek szerteágazó, sokrétű munkáját, és hogy mindez az erdő és a társadalom számára is egyaránt hasznos lehet.

A társadalom gondolkodásának ilyen fajta formálását az Egyesület fontos feladatának érezzük. Ezért az utóbbi időben több szemléletformáló programot is

egy jogos felvetés, hiszen az erdőről az erdőben lehet a legátélhetőbben, legélményszerűbben tanulni.

Sajnos napjainkban olyan sok pénzbe kerül a gyermekek biztonságos utaztatása, amit a szülők nagy része nem tud megfizetni. Az iskolák pedig sokszor panaszkodnak, hogy a rengeteg tananyag mellett nem jut idejük egész napos programokra. Így ahhoz, hogy minél több gyermekhez eljusson az üzenetünk, megpróbáltuk az erdő néhány részletét becsempészni az iskolákba, azzal a nem titkolt céllal, hogy kedvet csináljunk ahhoz, hogy a jövőben minél több pedagógus és gyermek vegyen részt erdei iskolai programokon a természetben.

Iskolában az Erdő

A program az Európai Unió Emisszió-kereskedelmi rendszerének (ETS rendszer) kvótafelhasználásából valósul meg az Energiaügyi Minisztérium támogatásával, az Agrárminisztérium közreműködésével és az Országos Erdészeti Egyesület koordinálásával. A támogatás kifejezett célja a fenntarthatóság témakörével kapcsolatos erdőpedagógiai módszereken alapuló foglalkozások szervezése a gyermekek számára.

Az Iskolában az Erdő Programban ezért az erdő mint egy önmagában fenntartható életközösség kerül bemutatásra. A gyerekekkel az erdőpedagógusok átbeszéljük, hogy milyen jó példákat tanulhatunk az erdő társadalmától. Melyek azok, amiket a saját életük során is tudnak másolni és alkalmazni, hogy fenntarthatóbb életet éljenek. Szó esik például az élelmiszerek megosztásáról a természetben tapasztalható táplálékmegosztás, asztalközösség témájánál, a közösségi szellemről az államalkotó rovarok kapcsán. De szóba kerül a víz fontossága is.

Beszélgatnek arról, hogy az erdőben rengetegféle vízraktározás fordul elő, az erdő takarékosan bánik a vízzel. Innen kiindulva a saját vízfogyasztásunk csökkentésének lehetőségei is megbeszélésre kerülnek. A foglalkozásokon emellett az erdővel való kapcsolatukról is beszélgetnek a tanulókkal az erdőpedagógusok. Például hogy mi mindent ad nekünk az erdő. Az erdei melléktermékek témaköre is előkerül játékos formában.

Ma olyan időköt élünk, amikor a társadalom jelentős része számára a kitermelt faanyag szerepe kissé leértékelődött, illetve a társadalom nagyobb része nem is tudja, hogy a hétköznapi életben mihez is használjuk az erdeinkből kitermelt fát. Előtérbe kerültek viszont az erdő egyéb immateriális funkciói (ökoszisztéma szolgáltatásai). A városi emberek számára, akik a hétköznapiak során távol élnek a természettől, egyre fontosabbá válnak az erdei rekreációs lehetőségek, az erdő szolgáltatja tiszta levegő és víz. Ők szívesen lemondanak a faanyagról és támogatják a természet védelmét addig, amíg egy számukra természetnek látszó erdőben kirándulhatnak, kerékpározhatnak, medíálhatnak, érezhetik a természet közelségét. Ezt a fajta társadalmi igényt az erdőgazdálkodóknak figyelembe kell venniük, mert

indítottunk. Ebben a munkában fontos segítőink az erdőpedagógusok, akik a gyermekek és laikus felnőttek számára érthetően tudják tolmácsolni az erdők és erdészek üzeneteit.

A legkisebbeknek, az óvodásoknak szól a *Hátizsákban az Erdő Program*. 2024-ben indult az *Iskolában az Erdő Program*, melyet általános iskolák számára szerveztünk. Jó pár éves múltat tekint vissza az *Erdei Vándortábor Program*, amely a felső tagozatosok és középiskolások szemléletformálásának hatékony eszköze. Programjaink közül most a legújabbat, a tavasszal kezdődött Iskolában az Erdőt szeretnénk bemutatni.

Sokan felkapják a fejüket a program neve hallatán, hogy miért kell bevenni az iskolába az erdőt. Miért nem a gyerekek mennek az erdőbe? Ez valóban

Az erdővel való kapcsolat megbeszélése során természetesen nem maradhat el az erdőben való viselkedés szabályainak tisztázása, a szemetelés problémájának megbeszélése. Emellett természetesen az erdész feladatairól, munkájáról is szó esik.

A foglalkozások tematikáját az Egyesület dolgozta ki - bevonva ebbe erdőpedagógus kollégákat és fenntarthatósági szakembereket egyaránt. Annak érdekében, hogy országosan egységes legyen a program, régióértekezleteken beszéltük át minden résztvevő erdőpedagógussal a fontos üzeneteket.

A foglalkozáshoz használt eszközöket Egyesületünk biztosította a minősített erdészeti erdei iskolák erdőpedagógusai részére. Mivel a foglalkozások az iskolák épületeiben zajlanak, szükség volt arra, hogy az erdő világát valamilyen módon megidézzük. Ezért készült egy erdei böngésző képet tartalmazó molinó, ami mellett nagyon sok témáról lehet beszélgetni a gyerekekkel. Emellett interaktív táblás játékokat is fejlesztettünk, amelyek segítségével a gyerekeket bevonjuk és gondolkodásra készítjük, így a foglalkozás játékos, élményszerűvé tehető.

A programban a Minősített Erdészeti Erdei Iskolák erdőpedagógusai vállaltak fontos szerepet. Ők azok, akik el látogatnak az iskolákba, és megtartják a foglalkozásokat. Az iskolák jelentkezését az iskolabanazerdo.hu honlapon fogadjuk, majd a jelentkezett iskolákat

elhelyezkedésük alapján egy hozzájuk közel levő erdei iskolával kapcsoljuk össze. Az erdei iskola erdőpedagógusa elutazik az iskolába, és tantermi körülmények között megtartja a foglalkozást. Az eredményekből azonban látjuk, hogy érdemes volt ezt az első lépést nekünk megtenni az iskolák felé.

Eddigi eredmények

A Program az idei évben két időszakban, tavasszal és ősszel zajlik. A tavaszi időszakban közel ötszáz iskolába jutottunk el. Ennél jóval több iskola szeretett volna regisztrálni, de kapacitásainkat felmérve ennél többet nem tudtunk vállalni. 46 erdőpedagógus dolgozott azon, hogy minden iskolában három csoportnak tartson foglalkozást.

Az iskolák utólagos anonim visszajelzései alapján a pedagógusok hasznosnak tartották a foglalkozásokat és az iskolában hagyott eszközöket (szakmai anyagok, játékok). A gyerekek aktívan, érdeklődéssel vettek részt a programban, és sok új ismerettel gazdagodtak.

A kérdőívet visszaküldő iskolák 55%-a eddig nem járt erdészeti erdei iskolában. De 30%-uk a foglalkozás után már egyeztetett jövőbeli programot az erdőpedagógussal. Illetve 75%-uk tervezi, hogy a jövőben erdei iskolába vagy erdei vándortáborba megy a gyerekekkel. Ezek alapján úgy gondoljuk, hogy a programmal sikerült megszólítanunk az iskolákat és elérnünk azt is, hogy több gyermek jusson el az erdőbe

egy erdei iskolába, ahol igazán meg tudja tapasztalni az erdő varázsát.

A program kommunikációja is rendkívül sikeres volt. Ennek köszönhető, hogy annyi iskola érdeklődött és jelentkezett, hogy másfél nap után le kellett zárni a regisztrációt. A többiek már csak a folytatással tudtuk biztatni. Sok iskola oszt meg fényképes beszámolókat a Facebookon a foglalkozásokról. Ezeknek mindig örülünk, hiszen ezekből látszik talán a legjobban, milyen örömmel fogadták a programot.

Az őszi időszakban várhatóan újabb ötszáz iskolát fogunk meglátogatni, illetve megnyitjuk a programot a gyógy- és pedagógiai iskolák felé is. Az októbertől decemberig tartó programmal szeretnénk az erdei iskolák holtszezonját is rövidíteni, mivel a tantermi foglalkozások akkor is megtarthatók, amikor a csoportok már kevésbé motiválhatók a kinti, erdei programokra. Az őszi ütem regisztrációja 2024. augusztus 26-án nyílik meg.

Ezúton is szeretnénk köszönetet mondani minden résztvevő erdőpedagógusnak, hogy szakmai munkájával segíti a program sikeres lebonyolítását. Köszönjük az őket foglalkoztató állami erdészeti társaságoknak, hogy segítik erdőpedagógusaink részvételét, és elismerik munkájuk eredményeit.

Kenderes Kata tudományos munkatárs/OEE
Fotók: OEE

Köszönjük erdőpedagógusainknak!

iskolabanazerdo.hu

